

Miljø- og
Fødevarerministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 16. marts 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 583 (MOF alm. del) stillet 19. februar 2020 efter ønske fra Signe Munk (SF).

Spørgsmål nr. 583

” Vil ministeren fremsende en redegørelse for tilladelsen til bypass ved Sælhundeholm Løbet i Limfjorden, og herunder redegøre for nedenstående?

- a. Dokumentation for at de oprensede materialer ikke indeholder farlige stoffer, herunder stoffer der kan stamme fra deponering fra eller produktion på Cheminova eller andre stoffer, der kan medføre overskridelse af miljøkvalitetskrav for sediment, biota og vand på deponeringspladsen og dens nærhed.
- b. Ministerens syn på høringssvaret fra Udenrigsministeriets fiskerikontor og herunder en forklaring på, hvorfor anbefalingerne i høringssvaret ikke er blevet taget til følge, herunder anbefalingerne om at der skal foretages en konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-direktiverne, at der skal skabes sikkerhed for viden om materialets indhold af miljøgifte, og at østersbankerne og andre arter vil blive påvirket negativt, også i det formindskede område.
- c. Inddragelse af erhvervsinteresserne i fiskeriet.
- d. Mulighederne for nyttiggørelse af det oprensede materiale, f.eks. til strandfodring eller til reduktion af behovet for indvinding af sand andre steder i Limfjorden, inklusive oplysninger om, hvordan det sikres, at anvendelse af bypass ikke prioriteres over nyttiggørelse.
- e. Ministerens eventuelle planer om at stoppe klapning af havbundsmaterialer indeholdende syntetiske, menneskeskabte kemikalier samt naturligt forekommende farlige stoffer til fordel for behandling og ’afgiftning’ af havbundsmaterialet.
- f. Ministerens eventuelle planer om at forbyde klapning af havbundsmaterialer i Natura 2000-områder.
- g. Oplysninger om, hvornår forurenede havbund er regionernes ansvar, og hvornår det er statens ansvar.”

Svar

Om den konkrete tilladelse, kan jeg oplyse, at Kystdirektoratet d. 26. november 2018 har givet tilladelse til bypass (videreførsel af sedimentet langs kysten) ved Sælhundeholm Løbet i Limfjorden.

Forud for Kystdirektoratets behandling af ansøgningen er der foretaget en screening af sedimentets forureningsgrad udført af den daværende Styrelse for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) (den nuværende Miljøstyrelse) i december 2017. Miljøstyrelsen oplyser, at ”Miljøstyrelsen har screenet sagen for muligt indhold af miljøfarlige stoffer. Da der ikke er forureningskilder i nærheden, antager Miljøstyrelsen, at opgravningsmaterialerne er uforurenede og derfor egnede til bypass.”

Miljøstyrelsen oplyser endvidere, at screeningen er foretaget på baggrund af Kystdirektoratets oplysninger i forbindelse med ansøgningen, hvor materiale i Sælhundeholm Løbet oprenses årligt og stammer fra sedimentvandring fra Nordsøen. Via den naturlige strømning i området kommer sedimentet ind i Limfjorden via Thyborøn Kanal. Siden 2005 har der årligt været oprenset 33.000 kubikmeter havbundsmaterialer fra Sælhundeholm Løbet, hvilket tyder på, at der er tale om nyt materiale, som løbende tilføres Sælhundeholm Løbet fra Nordsøen.

Den daværende SVANA har i 2017 endvidere vurderet, at den årlige tilførsel af frisk sediment fra Nordsøen ikke er påvirket med forurening ud over baggrundskoncentrationerne i Nordsøsediment, idet afstanden fra kystlinjen ved Cheminova til den nærmeste del af oprensingsområdet i Sælhundeholm Løbet er 1,2 kilometer.

En afgørelse om bypass er en samlet afgørelse, som bygger på de indkomne høringssvar og en række faglige vurderinger foretaget af Kystdirektoratet. Ift. Natura-2000 har Kystdirektoratet i den konkrete sag vurderet, at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller, at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arter. Kystdirektoratet har derfor ikke krævet konsekvensvurdering for projektet.

Som led i sagsbehandlingen er ansøgningen og afgørelsen sendt til faste hørings- og orienteringsparter, samt offentliggjort på Kystdirektoratets hjemmeside. I forbindelse med høringen afgav Limfjordsfiskernes Østersforening bemærkninger. Ansøger valgte på baggrund af høringsvar fra bl.a. Limfjordsfiskernes Østersforening at reducere bypass-området betragteligt fra 262 ha til 54 ha, at fastsætte bypass-dybden til mere end 6 meter og flytte området mod sydøst.

Kystdirektoratets afgørelse blev påklaget af Limfjordsfiskernes Østersforening og stadfæstet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet den 28. maj 2019. Nævnet har foretaget en retlig vurdering af, om Kystdirektoratets afgørelse opfylder habitatdirektivets og habitatbekendtgørelsens krav, herunder om vurderingen er foretaget på baggrund af de fornødne høringer af andre berørte myndigheder, med henvisning til den fornødne videnskabelige viden, og om Kystdirektoratets afgørelse uden rimelig tvivl fastslår, at aktiviteten ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Kystbeskyttelsesloven fastsætter, at rent oprenset sediment skal genanvendes, og i loven opstilles et hierarki for, hvordan materialet genanvendes. Som første prioritet genanvendes materialet ved bypass. Som anden prioritet kan materialet anvendes til andre formål end bypass, såkaldt nyttiggørelse, f.eks. ved opfyldning eller fodring på kyststrækninger, der ligger uden for et eventuelt område til bypass. Det er muligt at fravige hierarkiet for bypass efter en vurdering med henblik på at opnå det bedste samlede miljømæssige resultat og under hensyn til almindelige forvaltningsretlige principper.

Der er ingen aktuelle planer om at forbyde klapning af havbundsmaterialer, der indeholder miljøfarlige forurenende stoffer, hvad enten de er menneskeskabte eller naturligt forekommende. Tilladelse til klapning gives, som det fremgår ovenfor, efter en konkret miljøvurdering.

Der er endvidere ingen aktuelle planer om at forbyde klapning af havbundsmaterialer i Natura 2000-områder.

Miljøstyrelsen oplyser, at ansvaret for forurenede havbundsmaterialer afhænger af kilden til forureningen. Hvis forureningen stammer fra en jordforurening, kan forureningen potentielt blive omfattet af regionernes offentligt prioriterede indsats. Det er i den forbindelse en forudsætning, at forureningen er sket via en jordforurening og ikke ved udledning af spildevand eller lignende.

Lea Wermelin

/

Merete Løvschall